EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.10.2017
COM(2017) 587 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

jäsenvaltioiden kansallisista toimintasuunnitelmista ja torjunta-aineiden kestävää käyttöä koskevan direktiivin 2009/128/EY täytäntöönpanon edistymisestä

1. JOHDANTO

EU:ssa on käytössä maailman tiukin torjunta-aineiden lupamenettelyä ja valvontaa koskeva järjestelmä[1]. Tästä huolimatta yhteiskunnassa on voimakas halu siirtyä kohti kestävää elintarviketuotantoa ja vähentää torjunta-aineiden käyttöä tai jopa kieltää se kokonaan. Kestävä maatalous on osana nykyaikaisia tuotantojärjestelmiä yksi YK:n kehitystavoitteista, ja torjunta-aineiden kestävän käytön edistäminen on yksi tärkeistä toimista, joilla EU tukee YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoiteohjelman saavuttamista[2].

Torjunta-aineiden kestävää käyttöä koskevan vuoden 2006 teemakohtaisen strategian[3] pohjalta luotiin uusi torjunta-aineiden[4] hyväksymistä ja valvontaa koskeva lainsäädännöllinen kehys. Sen tiukoissa puitteissa Euroopan komissio hyväksyy tehoaineita, ja jäsenvaltiot myöntävät lupia kasvinsuojeluaineille, joilla luvan mukaisissa käyttöolosuhteissa ei ole havaittu haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen eikä sellaisia vaikutuksia ympäristöön, joita ei voida hyväksyä[5]. Markkinoille saattamista koskevan tiukan järjestelmän ansiosta hyväksyttyjen tehoaineiden määrä on vähentynyt noin 50 prosenttia[6]. Torjunta-aineiden kaupan pitämistä ja käyttöä koskevalla valvonnalla pyritään varmistamaan, että hyväksyttyjä torjunta-aineita pidetään kaupan ja käytetään näiden ehtojen mukaisesti. Hyväksytyillä torjunta-aineilla tuotemerkintöjen mukaisesti käsiteltyjen kasvien torjunta-ainejäämät jäävät EU:n torjunta-aineiden enimmäisjäämäpitoisuuden (MRL) alle, ja niitä voidaan pitää kaupan ja kuluttaa turvallisina elintarvikkeina[7].

Torjunta-aineiden kestävää käyttöä koskeva, 21 päivänä lokakuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY[8], jäljempänä ’direktiivi’, tarjoaa osana tätä strategiaa valikoiman toimia, joiden avulla voidaan saavuttaa torjunta-aineiden kestävä käyttö EU:ssa vähentämällä torjunta-aineiden käytöstä aiheutuvia riskejä ihmisten terveydelle ja ympäristölle sekä edistämällä integroitua torjuntaa ja vaihtoehtoisia lähestymistapoja tai -tekniikoita, kuten torjunta-aineiden muita kuin kemiallisia vaihtoehtoja.

Jäsenvaltioiden oli määrä hyväksyä kansalliset toimintasuunnitelmat direktiivin toimeenpanemiseksi ensimmäisen kerran marraskuuhun 2012 mennessä. Suunnitelmien edellytettiin sisältävän määrällisiä tavoitteita, toimenpiteitä ja aikatauluja, joiden avulla torjunta-aineiden käytön riskejä ja vaikutuksia voidaan vähentää. Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista koskeva asetus sisältää myös useita direktiiviin liittyviä säännöksiä,

---

[1] Tässä kertomuksessa torjunta-aineilla viitataan kasvinsuojeluaineisiin, joihin kuuluvat kasvinsuojeluun käytettävät rikkakasvihävitteet, sienimyrkyt ja hyönteismyrkyt.

[2] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52016DC0739

[3] KOM/2006/0372 Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – Torjunta-aineiden kestävän käytön teemakohtainen strategia.

[4] Torjunta-aineet määritellään direktiivin 2009/128/EY 3 artiklassa siten, että ne sisältävät joko kasvinsuojeluaineet tai biosidivalmisteet. Tällä hetkellä direktiiviä sovelletaan ainoastaan kasvinsuojeluaineisiin (2 artikla). Termiä torjunta-aineet käytetään tässä kertomuksessa, koska se on yleisesti käytössä, mutta tämä kertomus ei koske biosidivalmisteita.

[5] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta, EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1–50.

[6] http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=homepage&language=EN

[7] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 396/2005, annettu 23 päivänä helmikuuta 2005, torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta, EUVL L 70, 16.3.2005, s. 1–16.

[8] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 71–86.)

jotka koskevat esimerkiksi vähäriskisten aineiden nopean hyväksymisen helpottamista ja näiden valmisteiden käyttöä integroidun torjunnan periaatteiden mukaisesti.

Direktiivin asianmukainen täytäntöönpano edellyttää direktiivissä yksilöityjen erityistoimenpiteiden sisällyttämistä jäsenvaltioiden suunnitelmiin. Tärkeimmät toimet liittyvät käyttäjien, neuvojien ja jakelijoiden kouluttamiseen, torjunta-aineiden levityskaluston tarkastamiseen, lentolevityksen kieltämiseen, torjunta-aineiden käytön rajoittamiseen herkillä alueilla ja torjunta-aineisiin liittyvän tiedon ja niitä koskevan tietoisuuden lisäämiseen. Direktiivin kulmakivi on integroidun torjunnan edistäminen, jota koskevat periaatteet on esitetty direktiivin liitteessä III. Direktiivissä ilmoitetut määräajat kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden täytäntöönpanolle sijoittuivat aikavälille marraskuusta 2011 marraskuuhun 2016. Marraskuusta 2016 alkaen (jolloin torjunta-aineiden levityskaluston tarkastamisesta tuli pakollista) jäsenvaltioilta on vaadittu kaikkien direktiivin asianmukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa.

Komissio on perustanut jäsenvaltioiden kanssa työryhmän, joka kokoontuu säännöllisesti keskustelemaan direktiivin täytäntöönpanosta ja vaihtamaan tietoja parhaista käytännöistä.

Tämä kertomus vastaa direktiivin 4 artiklan 3 kohdan ja 16 artiklan raportointivaatimuksiin. Direktiivin 4 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen jäsenvaltioiden toimittamista toimintasuunnitelmista, ja 16 artiklassa säädetään, että komissio raportoi direktiivin täytäntöönpanon edistymisestä.

Tämä kertomus perustuu neljään tietolähteeseen:

- Komission kansallisista toimintasuunnitelmista tehtyyn arvioon, joka saatettiin päätökseen vuonna 2015.
- Kahteen tarkastusten sarjaan, jotka tehtiin vuosina 2012–2014 ja 2015–2016. Näistä ensimmäinen koski kasvinsuojeluaineiden valvontaa[9] ja toinen torjunta-aineiden kaupan pitämistä ja käyttöä[10]. Molempien soveltamisala sisälsi joitakin direktiivin täytäntöönpanoon liittyviä näkökohtia.
- Tutkimukseen ja kyselylomakkeeseen[11], joka lähetettiin kaikille jäsenvaltioille vuonna 2016, jotta saataisiin tilannepäivitys toimintasuunnitelmien täytäntöönpanon edistymisestä.
- Tiedonhankintamatkoihin kuuteen jäsenvaltioon vuonna 2017[12]. Matkojen tarkoituksena oli tutkia direktiivin täytäntöönpanon yleistä edistymistä. Jäsenvaltioista valittiin edustava läpileikkaus, joka kattaa erilaisia maantieteellisiä alueita. Yksittäisten matkaraporttien lisäksi näiden kuuden matkan tärkeimmät havainnot julkaistaan yleisraporttina myöhemmin tänä vuonna, ja se tulee sisältämään edellä mainittuun kyselylomakkeeseen annettujen vastausten tarkemman analyysin sekä esimerkkejä hyvistä käytännöistä, joita jäsenvaltioissa on havaittu direktiivin täytäntöönpanossa.

Kansalliset toimintasuunnitelmat, komission kertomukset sekä tarkastuskertomukset ja yleisraportit ovat saatavilla torjunta-aineiden kestävää käyttöä koskevilla komission

[9] http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=79
[10] http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=109
[11] Tähän tutkimukseen vastauksena toimitetut tiedot olivat epätäydellisiä, ja tulosten osalta vaaditaan vielä lisäselvitystä jäsenvaltioilta. Yhdistynyt kuningaskunta ei vastannut kyselylomakkeeseen, mutta toimitti myöhemmin tietoja joistain aiheista. Bulgarian, Romanian, Kreikan, ja Ranskan vastauksissa oli puutteita.
[12] Saksa, Alankomaat, Italia, Tanska, Puola, Ruotsi.

verkkosivuilla osoitteessa
https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/sustainable_use_pesticides_en.

2. KANSALLISET TOIMINTASUUNNITELMAT

Direktiivin 4 artiklassa jäsenvaltioita edellytetään hyväksymään ensimmäisen kierroksen kansalliset toimintasuunnitelmat ja toimittamaan ne komissiolle ja muille jäsenvaltioille 26. marraskuuta 2012 mennessä. Suunnitelmia on tarkasteltava uudelleen vähintään viiden vuoden välein. Niissä on esitettävä määrälliset tavoitteet, toimenpiteet ja aikataulut, joiden avulla torjunta-aineiden käytön riskejä ja vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön voidaan vähentää. Kaikki jäsenvaltiot ovat hyväksyneet suunnitelmat[13], useissa tapauksissa merkittävästi aikataulusta myöhässä. Suunnitelmat on toimitettu komissiolle, ja ne ovat saatavilla komission verkkosivustolla englanniksi[14].

Kansalliset toimintasuunnitelmat ovat direktiiviä koskevan jäsenvaltioiden valvonnan perusta, mutta niiden kattavuus ja täydellisyys vaihtelevat suuresti. Jäsenvaltioiden olisi parannettava suunnitelmiaan merkittävästi, jotta jäljempänä luetellut puutteet tulisivat korjatuiksi ja jotta suunnitelmissa esitetyt tavoitteet olisivat tarkemmin määriteltyjä ja mitattavia.

Jäsenvaltioiden lähtökohdat kansallisten toimintasuunnitelmien laadinnassa erosivat toisistaan. Seitsemällä jäsenvaltiolla oli aiemmin laadittu toimintasuunnitelma, kun taas kaikkien muiden osalta tämä suunnitelma oli ensimmäinen. Tähän mennessä ainoastaan Ranska ja Liettua ovat laatineet uuden, tarkistetun kansallisen toimintasuunnitelman. Kun kaikki jäsenvaltiot ovat tarkistaneet suunnitelmansa ja ilmoittaneet päivityksistä komissiolle, toimintasuunnitelmien täytäntöönpanon tasosta saadaan selkeämpi kuva.

Kansalliset toimintasuunnitelmat antavat myönteisen kuvan jäsenvaltioiden pyrkimyksistä niiden valmistelussa. Niiden tarkkuudessa on kuitenkin suuria eroja siinä suhteessa, kuinka direktiivin 5–15 artiklan mukaiset toimenpiteet on täsmällisesti ottaen tarkoitus panna täytäntöön. Useimmissa tapauksissa kaikkia näiden artiklojen näkökohtia ei ole otettu huomioon suunnitelmissa. Suunnitelmissa käsitellään laajasti joitakin alueita, esimerkiksi torjunta-aineiden levityskaluston tarkastamista ja torjunta-aineiden käyttäjien kouluttamista, mutta useissa on vain vähän tietoja muista osa-alueista, kuten lentolevityksestä, yleisölle tiedottamisesta ja myrkytystapauksia koskevien tietojen keräämisestä.

Kansalliset toimintasuunnitelmat ovat myös epäjohdonmukaisia määrällisten tavoitteiden, toimenpiteiden ja aikataulujen asettamisessa useilla toiminnan alueilla. Joillakin alueilla, esimerkiksi torjunta-aineiden levityskaluston tarkastamisen osalta, suunnitelmat ovat erinomaisia, ja lähes kaikissa niistä asetetaan määritellyt tavoitteet, joiden avulla direktiiviä noudatetaan täysimääräisesti. Useimmat jäsenvaltiot eivät kuitenkaan määrittäneet tavoitteita ja aikatauluja toimenpiteille, joilla suojellaan vesiympäristöjä torjunta-aineilta.

[13] Direktiivissä ei määritetä kansallisten toimintasuunnitelmien muotoa, mistä syystä komissiolle toimitetut suunnitelmat eivät ole täysin vertailukelpoisia. Joissakin tapauksissa ne eivät sisällä kaikkia kansallisia toimenpiteitä, joihin on ryhdytty direktiivin täytäntöön panemiseksi. Komission toteuttama suunnitelmien arviointi rajoittui ainoastaan näihin suunnitelmiin, eikä suunnitelmiin sisältymättömiä toimenpiteitä voitu ottaa arvioinnissa huomioon.

[14] https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/sustainable_use_pesticides_en

Lisäksi noin 80 prosentissa tapauksista toimintasuunnitelmissa ei määritelty, kuinka tavoitteiden saavuttamista mitataan. Selkeiden mitattavien tavoitteiden puutteen vuoksi on vaikea arvioida täytäntöönpanon edistymistä ja yksilöidä alueita, joilla lisätoimet ovat tarpeen.

Jäsenvaltioista 21[15] ilmoitti riskien vähentämistä koskevista tavoitteista ja yhdeksän[16] käytön rajoittamista koskevista tavoitteista. Ainoastaan viisi jäsenvaltiota asetti mitattavia tavoitteita, joista neljä[17] liittyy riskien vähentämiseen ja yksi[18] käytön rajoittamiseen. Ranskan kansallisen toimintasuunnitelman pääasiallinen tavoite on vähentää torjunta-aineiden käyttöä 50 prosentilla vuoteen 2025 mennessä, mistä ensimmäinen 25 prosenttia on tarkoitus saavuttaa 2020. Tavoite on vähentää tällä tavoin ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia riskejä. Hyviä esimerkkejä riskien vähentämistä koskevista tavoitteista on esitetty Saksan, Alankomaiden[19], Suomen ja Tanskan suunnitelmissa. Niissä on kehitetty riskien vähentämistä koskevia indikaattoreita, jotka perustuvat torjunta-aineiden vaaraluokitukseen ja joissa korkeamman riskin torjunta-aineilla on suurempi painoarvo.

Kaikki kansalliset toimintasuunnitelmat sisältävät joitakin toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään integroitua torjuntaa, erityisesti saattamalla integroitua torjuntaa koskevia ohjeita paremmin saataville sekä tarjoamalla koulutusta tai osoittamalla mallitiloja. Tästä huolimatta suunnitelmissa ei määritellä tarkasti, kuinka voidaan mitata, missä määrin maanviljelijät soveltavat integroitua torjuntaa. Niissä ei myöskään aseteta tätä koskevia tavoitteita eikä käsitellä sitä, kuinka täytäntöönpano varmistetaan. Integroitu torjunta on yksi direktiivin kulmakivistä, ja integroidun torjunnan täytäntöönpano on keino, jolla kestävässä maataloudessa pyritään vähentämään riippuvuutta torjunta-aineiden käytöstä. Tämän vuoksi selkeiden, arvioitavien, mitattavien ja täytäntöön pantavien vaiheiden puute on tärkeä alue, jota jäsenvaltioiden tulisi parantaa kansallisten toimintasuunnitelmien jatkuvassa arvioinnissa.

3. DIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANO

3.1. KOULUTUS JA SERTIFIOINTI

Direktiivin 5 artiklassa jäsenvaltioita edellytetään perustamaan torjunta-aineiden ammattimaisille käyttäjille, jakelijoille ja neuvojille suunnattu koulutus- ja sertifiointijärjestelmä. Direktiivin 6 artiklassa jäsenvaltioita vaaditaan varmistamaan, että jakelijoilla on palveluksessaan riittävästi sellaista henkilöstöä, joilla on hallussaan 5 artiklassa tarkoitettu sertifikaatti. Siinä myös vaaditaan jäsenvaltioita rajoittamaan ammattimaiseen käyttöön hyväksyttyjen torjunta-aineiden myyntiä ainoastaan henkilöille, joilla on hallussaan 5 artiklassa tarkoitettu sertifikaatti. Direktiivin 6 artiklassa todetaan myös, että jäsenvaltioiden on edellytettävä jakelijoiden, jotka myyvät torjunta-aineita muille kuin ammattimaisille käyttäjille, antavan yleisiä tietoja torjunta-aineiden käyttöön liittyvistä ihmisen terveydelle ja ympäristölle aiheutuvista riskeistä.

Kaiken kaikkiaan direktiiviä noudatetaan hyvin ammattimaisten käyttäjien, jakelijoiden ja neuvojien koulutuksen ja sertifioinnin osalta. Kaikista alan ammattimaisista toimijoista ei

[15] Espanja, Tšekki, Kypros, Viro, Belgia, Ruotsi, Suomi, Saksa, Unkari, Puola, Latvia, Italia, Portugali, Kroatia, Itävalta, Tanska, Liettua, Romania, Slovakia, Irlanti ja Ranska.
[16] Luxemburg, Slovenia, Kypros, Belgia, Suomi, Unkari, Puola, Saksa ja Ranska.
[17] Belgia, Tanska, Kreikka ja Saksa.
[18] Ranska.
[19] Alankomaiden osalta nämä eivät kuuluneet kansalliseen toimintasuunnitelmaan.

kuitenkaan ole tarkkoja tietoja, joten ei voida olla varmoja siitä, että kaikki saavat koulutusta.

Kahdessakymmenessäkuudessa[20] kansallisessa toimintasuunnitelmassa käsitellään koulutuksen tarjoamista, mutta näistä yhdessätoista ei anneta riittävän yksityiskohtaisia tietoja[21].

Koulutusvaatimuksen täytäntöönpanoa arvioitiin komission tarkastuksissa 19 jäsenvaltiossa 2012–2014 ja tiedonhankintamatkoilla kuuteen jäsenvaltioon 2017 (viidessä vierailtiin molemmissa tapauksissa). Kolmessa kahdestakymmenestä jäsenvaltiosta, joissa yhteensä vierailtiin, maanviljelijöiden koulutusjärjestelmät olivat olleet käytössä ennen direktiivin hyväksymistä, ja direktiivin voimaantulon jälkeen koulutus laajennettiin koskemaan muitakin ryhmiä, kuten jakelijoita.

Kaikki jäsenvaltiot (paitsi Luxemburg) olivat perustaneet koulutus- ja sertifiointijärjestelmän määräaikaan 26. marraskuuta 2013 mennessä, ja jäsenvaltiot ilmoittivat vastauksissaan vuoden 2016 kyselylomakkeeseen, että lähes neljä miljoonaa ammattimaista toimijaa oli saanut koulutusta. Koulutuksen ja sertifioinnin osalta oli viivästymistä kuudessa jäsenvaltiossa[22]. Lisäksi kolme jäsenvaltiota[23] ei toimittanut tätä koskevia tietoja. Maatalouden rakennetutkimuksen[24] mukaan Euroopassa on noin 10 miljoonaa maatilaa, joista 0,3 miljoonaa on suuren mittaluokan toimijoita, joiden viljelysala kattaa noin 50 prosenttia käytettävissä olevasta maatalousmaasta. Koulutusjaksot kestävät tyypillisesti 2–4 päivää toimijan tyypistä ja aiemmasta tietotasosta riippuen, ja koulutetut toimijat saavat sertifikaatin, joka vaaditaan ammattimaiseen käyttöön tarkoitettujen torjunta-aineiden ostamiseen.

Niissä kuudessa jäsenvaltiossa, joissa komissio vieraili vuonna 2017, tämä vaatimus on sisällytetty toimivaltaisten viranomaisten suorittaman maatiloja koskevan virallisen valvonnan soveltamisalaan, ja vaatimuksen noudattamisaste oli yli 95 prosenttia viidessä näistä kuudesta jäsenvaltiosta[25]. Yksi kyselylomakkeeseen saaduista vastauksista havaittu ongelma oli kuitenkin se, että sertifiointijärjestelmät eivät koske torjuntaneuvojia viidessä näistä kuudesta jäsenvaltiosta[26]. Lisäksi Alankomaissa ei edellytetä sertifiointia neuvojilta, jotka eivät ole suoraan tekemisissä torjunta-aineiden myynnin kanssa, mutta Alankomaissa suunnitellaan kansallisen lainsäädännön tarkistamista siten, että se noudattaa direktiiviä.

Kaikissa jäsenvaltioissa on rajoituksia torjunta-aineiden myymiselle muille kuin ammattimaisille käyttäjille, kuten kotipuutarhureille. Joissain jäsenvaltioissa esimerkiksi muille kuin ammattimaisille käyttäjille tarkoitettuja torjunta-aineita ei voi ostaa vapaasti, ja ne on säilytettävä vähittäisliikkeissä vain henkilökunnalle rajatulla alueella.

[20] Belgian ja Tanskan suunnitelmissa ei viitata tai ole asetettu toimijoiden kouluttamiseen tai sertifiointiin liittyviä tavoitteita.
[21] Itävalta, Tšekki, Ranska, Saksa, Kreikka, Latvia, Liettua, Alankomaat, Romania, Slovakia ja Slovenia.
[22] Italia, Tšekki, Viro, Liettua, Slovakia ja Malta.
[23] Bulgaria, Unkari ja Romania.
[24] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Farm_structure_survey_2013_-_main_results#Agricultural_holdings
[25] Tanska, Saksa, Alankomaat, Puola, Ruotsi.
[26] Tanska, Suomi, Unkari, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta.

Komissio järjesti vuosina 2015 ja 2016 jäsenvaltioiden asiantuntijoille kaksitoista BTSF-kurssia[27] (Better Training for Safer Food – koulutuksen parantaminen elintarvikkeiden turvallisuuden lisäämiseksi), jotka kattoivat useita direktiivin osa-alueita, muun muassa toimijoiden kouluttamisen. Kurssin tavoitteena oli antaa osallistujille johdonmukainen ja korkeatasoinen ymmärrys siitä, kuinka täytäntöönpanoon päästään, ja se tarjosi tilaisuuden vaihtaa tietoja parhaista käytännöistä. Kaikista 28 jäsenvaltiosta kursseille osallistui yhteensä 338 henkilöä.

3.2. TORJUNTA-AINEMYRKYTYS

Direktiivin 7 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on perustettava järjestelmiä, joiden avulla kerätään tietoja torjunta-aineisiin liittyvistä akuuteista myrkytystapauksista ja mahdollisuuksien mukaan myös kroonisista myrkytyksistä torjunta-aineiden käyttäjien, maataloustyöntekijöiden, torjunta-aineiden levitysalueiden läheisyydessä asuvien ja muiden sellaisten ryhmien keskuudessa, jotka saattavat altistua torjunta-aineille säännöllisesti.

Vaikka jäsenvaltioilla yleisesti ottaen on järjestelmiä, joiden avulla akuuteista torjunta-ainemyrkytystapauksista saadaan tietoa, näiden tietojen täsmällisyys ja käyttö asetettiin kyseenalaiseksi. Järjestelmiä, joissa vastaavia tietoja kerättäisiin kroonisista myrkytyksistä, ei ole pantu täytäntöön laajamittaisesti.

Kahdeksassatoista kansallisessa toimintasuunnitelmassa kuvataan järjestelmiä, joilla kerätään tietoja akuuteista torjunta-ainemyrkytyksistä, mutta vain neljässä käsitellään kroonisia myrkytystapauksia koskevien tietojen keräämistä. Muissa suunnitelmissa ei käsitellä tätä aluetta koskevia tietoja.

Tätä aihetta ei käsitelty tarkastuksissa, joita komissio teki 19 jäsenvaltiossa vuosina 2012–2014. Saatavilla olevat tiedot on saatu jäsenvaltiolle vuonna 2016 toimitetun kyselylomakkeen vastauksista sekä vuonna 2017 kuuteen jäsenvaltioon tehdyiltä tiedonhankintamatkoilta.

Vuoden 2016 kyselylomakkeen vastausten perusteella akuutteja torjunta-ainemyrkytyksiä koskevia tietoja kerätään kaikissa muissa paitsi viidessä jäsenvaltiossa. Torjunta-aineisiin liittyvien akuuttien myrkytystapausten määrät vaihtelevat merkittävästi jäsenvaltioiden välillä, ja viranomaiset ovat esittäneet epäilyjä tietojen paikkansa pitävyydestä. Esimerkiksi Ruotsissa tallennetut tiedot viittaavat pikemminkin kyselyiden kuin myrkytystapausten määrään. Kymmenellä jäsenvaltiolla[28] on järjestelmä tietojen keräämiseksi kroonisista myrkytystapauksista. Muissa 17 jäsenvaltiossa kroonisia myrkytyksiä ei valvota järjestelmällisesti. Jäsenvaltiot korostavat, että tietojen kerääminen kroonisia myrkytyksiä koskevan tilanteen kehittymisestä on erityisen haastavaa, sillä kliinisiä oireita on erittäin vaikeaa yhdistää torjunta-ainealtistukseen, joka on voinut tapahtua useita vuosia aiemmin.

Jotta tietojen vertailtavuutta voidaan parantaa, direktiivin 7 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että komissio laatii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa strategiset ohjeet torjunta-aineiden käytön terveys- ja ympäristövaikutusten seurantaa ja tutkimusta varten. Komission tarkoitus on saada tällainen ohjeasiakirja valmiiksi vuoden 2017 loppuun mennessä. Lisäksi harkitaan

[27] https://ec.europa.eu/food/safety/btsf_en

[28] Tšekki, Viro, Liettua, Alankomaat, Slovakia, Unkari, Puola, Saksa, Ranska ja Bulgaria.

epäiltyjä torjunta-ainemyrkytyksiä koskevien tietojen keräämiseen tarkoitettujen järjestelmien perustamista asetuksen (EU) N:o 2017/625 24 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti.

3.3. TORJUNTA-AINEIDEN LEVITYSKALUSTO

Direktiivin 8 artiklassa jäsenvaltioita vaaditaan varmistamaan, että torjunta-aineiden levityskalusto, toisin sanoen pelloilla ja hedelmätarhoissa käytettävät ruiskut, tarkastetaan säännöllisesti, ja että 26. marraskuuta 2016 mennessä kaikki käytössä olevat varusteet on testattu vähintään kerran. Jäsenvaltioiden on myös perustettava sertifiointijärjestelmä, joka mahdollistaa näiden tarkistusten todentamisen.

Yleisesti ottaen jäsenvaltiot ovat perustaneet järjestelmiä vaaditulla tavalla, mutta kokonaiskuva vaatimustenmukaisuudesta ei ole täydellinen, sillä jäsenvaltioiden välillä on suurta vaihtelua. Komissio arvioi parhaillaan tilanteen kehittymistä marraskuun 2016 jälkeisenä aikana.

Kaksikymmentäkuusi[29] kansallista toimintasuunnitelmaa sisälsi tavoitteen siitä, että torjunta-aineiden levityskalusto testataan direktiivin vaatimalla tavalla. Viidessätoista suunnitelmassa viitattiin siihen, että jonkin tyyppinen ruiskujen testausohjelma oli käytössä jo ennen direktiivin hyväksymistä.

Jäsenvaltioiden avuksi tällä alueella (direktiivin 20 artiklan mukaisesti) julkaistiin vuonna 2015 uusi yhdenmukaistettu torjunta-aineiden levityskaluston testaamista koskeva standardi EN ISO 16122[30]. Standardi kattaa vaakasuoralla puomilla varustetut ruiskut, ruiskut pensaiden ja puiden ruiskutukseen sekä kiinteästi asennetut ja osaksi liikuteltavat ruiskut. Siinä selvennetään välttämättömät terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät vaatimukset, jotka tarkastuksessa on otettava huomioon. Yhdenmukaistetun standardin pitäisi helpottaa jäsenvaltioiden pyrkimyksiä tunnustaa muissa jäsenvaltioissa myönnetyt sertifikaatit, kuten direktiivin 8 artiklan 6 kohdassa edellytetään.

Vuoden 2016 kyselytutkimuksesta käy ilmi, että 26 jäsenvaltiota on perustanut tarkastusjärjestelmiä, ja noin 900 000 ruiskua oli tarkastettu määräaikaan 26. marraskuuta 2016 mennessä. Vain Malta ja Kypros eivät olleet aloittaneet näitä tarkastuksia. Jäsenvaltioilla ei ole luotettavia tietoja käytössä olevien ruiskujen kokonaismäärästä, mutta niiden omien arvioiden perusteella 50 prosenttia EU-alueen ruiskuista oli tarkastamatta määräaikaan mennessä. Latviassa ja Kreikassa määräaikaan mennessä tarkastamattomien ruiskujen osuus oli yli 95 prosenttia ja Italiassa 70 prosenttia. Belgia, Alankomaat ja Suomi ilmoittivat, että lähes 100 prosenttia ruiskuista on testattu.

Komissio järjesti 2015 ja 2016 kuusi BTSF-kurssia torjunta-aineiden levityskaluston tarkastamisesta. Kursseille osallistui 102 tarkastajaa 25 jäsenvaltiosta. Kuusi uutta kurssia järjestetään vuosina 2017 ja 2018. Tämä auttaa edellä kuvatun puutteen korjaamisessa ja auttaa yhdenmukaistamaan jäsenvaltioiden suorittamat testit.

[29] Tanskan ja Ruotsin suunnitelmat eivät sisältäneet tällaista tavoitetta.

[30] Yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi 21 päivänä lokakuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY täytäntöönpanoon liittyvä komission tiedonanto, EUVL C 196, 12.6.2015, s. 4–5.

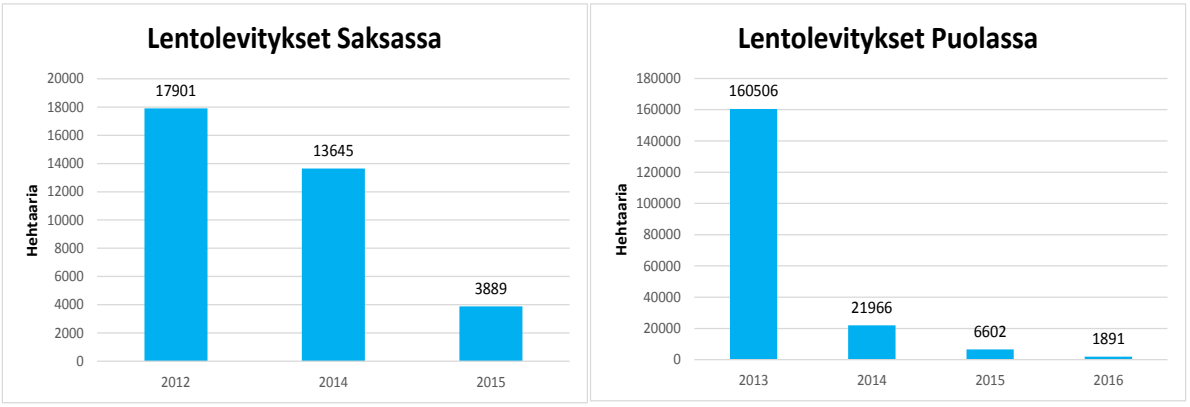
3.4. LENTOLEVITYS

Direktiivin 9 artikla kieltää torjunta-aineiden lentolevityksen lukuun ottamatta poikkeustapauksia.

Lentolevitys on kiellettyä, ja poikkeuslupia myönnetään erittäin tiukoin ehdoin. Ruiskutettavan alueen on oltava pieni, sen on pienennyttävä ja sen on oltava tehokkaasti valvottu.

Kaikki jäsenvaltiot ovat kieltäneet lentolevityksen kansallisella lainsäädännöllä, vaikka tätä ei olisikaan nimenomaisesti mainittu kansallisissa toimintasuunnitelmissa. Vaikka poikkeuslupien myöntäminen erityistapauksissa on mahdollista 21 jäsenvaltiossa[31], vuosina 2014 ja 2015 vain 14 jäsenvaltiota oli myöntänyt poikkeuslupia[32]. Näiden poikkeuslupien perusteella torjunta-aineita levitettiin 1,1 miljoonan hehtaarin alueelle, josta 70 prosenttia oli maatalousmaata ja 30 prosenttia metsätalousmaata ja joka kattoi noin 0,2 prosenttia maatalousmaan ja 0,1 prosenttia metsätalousmaan kokonaisalueista.

Vuonna 2015 kahden jäsenvaltion osuus lentolevitysten kokonaismäärästä oli lähes 95 prosenttia: Espanjan levitysala oli 339 000 hehtaaria, joka on 0,7 prosenttia maan pinta-alasta, ja Unkarin 88 000 hehtaaria, joka on 0,9 prosenttia maan pinta-alasta.

Kaavio 1: Torjunta-aineiden lentolevityksen väheneminen kahdessa jäsenvaltiossa

Komissio on tutkinut aihetta 11 jäsenvaltioon vuosina 2015–2016 tekemiensä tarkastusten yhteydessä sekä kuuteen jäsenvaltioon vuonna 2017 tehdyillä tiedonhankintamatkoilla. Kaikissa tapauksissa, joissa poikkeuksia myönnettiin, lentolevitykset tehtiin direktiivissä määritettyjen tiukkojen ehtojen puitteissa. Poikkeusluvan nojalla käsiteltyjen alueiden määrä on vähentynyt merkittävästi viime vuosina, kuten edellä esitetyistä kaavioista käy ilmi.

Komissio arvioi tästä huolimatta myös jatkossa esimerkiksi tarkastusten avulla, kuinka jäsenvaltiot arvioivat poikkeushakemuksia, jotta voidaan varmistaa poikkeuksia koskevien tiukkojen ehtojen noudattaminen ja asianmukainen valvonta.

[31] Belgia, Bulgaria, Kroatia, Kypros, Tšekki, Tanska, Ranska, Saksa, Unkari, Italia, Latvia, Liettua, Alankomaat, Luxemburg, Puola, Portugali, Romania, Slovakia, Espanja, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta.

[32] Bulgaria, Tšekki, Kroatia, Kypros, Ranska, Saksa, Unkari, Italia, Luxemburg, Puola, Portugali, Slovakia, Espanja, Yhdistynyt kuningaskunta. Kreikka ei toimittanut tietoja lentolevityksistä, ja Bulgaria, Tšekki ja Ranska eivät toimittaneet tietoja lentolevityksin käsitellystä alueesta.

3.5. TIEDOTTAMINEN JA TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN

Direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa jäsenvaltioita vaaditaan antamaan yleisölle tietoa, edistämään ja helpottamaan tietoisuuden lisäämiseen pyrkiviä ohjelmia sekä edistämään oikean ja tasapuolisen torjunta-aineita koskevan tiedon saatavuutta yleisölle. Direktiivin 10 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat sisällyttää suunnitelmiinsa säännöksiä tiedottamisesta henkilöille, jotka saattavat altistua tuulikulkeumalle.

Tätä säännöstä käytetään laajasti joissain jäsenvaltioissa ja joillain alueilla, mutta yleisölle ja sidosryhmille tiedottamisessa on yhä käyttämätöntä potentiaalia hyvien käytäntöjen levittämisen ja näiden käytäntöjen laajemman käytön osalta.

Kaikki kansalliset toimintasuunnitelmat sisältävät suunniteltuja toimenpiteitä, jotka koskevat yleisölle tiedottamista. Ainoastaan Romania ja Espanja ilmoittivat määritellyistä tavoitteista tällä alueella.

Verkkosivustot ovat tärkein työkalu, jota jäsenvaltiot käyttävät välittäessään yleisölle tarkkaa ja tasapuolista tietoa torjunta-aineiden kestävästä käytöstä. Näitä kansallisia verkkosivustoja täydentävät asiaa koskevat komission verkkosivustot, joita muunnetaan parhaillaan verkkoportaaleiksi, joissa on linkit kaikkien jäsenvaltioiden verkkosivustoille ja muihin tietolähteisiin. Tämä tarjoaa keinon jakaa tietoa sivustoilla ja sivustojen välillä eri aiheista, kuten integroitua torjuntaa koskevista ohjeista ja päätöksenteon tukijärjestelmistä.

Vastauksissaan vuoden 2016 kyselytutkimukseen kuusi jäsenvaltiota[33] ilmoitti komissiolle kansallisista säännöksistä, joiden mukaan maanviljelijöiden on etukäteen ilmoitettava naapureille ja paikallisille asukkaille torjunta-aineiden levittämisestä, ainakin pyydettäessä. Esimerkiksi Ruotsissa ja Alankomaissa toimijoiden, jotka aikovat käyttää torjunta-aineita yleisölle avoimilla alueilla, on pystytettävä paikalle levityksen yksityiskohtaiset tiedot sisältävä kyltti vähintään viikkoa ennen levittämistä. Komission tiedonhankintamatkojen aikana vuonna 2017 jäsenvaltiot antoivat esimerkkejä kohdennetuista tiedotuskampanjoista, kuten kotipuutarhureiden torjunta-aineiden riskejä koskevan tietoisuuden lisäämiseen tähtäävistä kampanjoista Tanskassa, Puolassa ja Ruotsissa sekä koululaisille suunnatuista torjunta-aineiden riskejä koskevista kilpailuista Puolassa ja Italiassa.

3.6. VESIYMPÄRISTÖ JA JUOMAVESI

Direktiivin 11 artiklassa jäsenvaltioita vaaditaan varmistamaan, että asianmukaisia toimenpiteitä toteutetaan vesiympäristön ja juomavesivarantojen suojelemiseen torjunta-aineiden vaikutuksilta.

Jäsenvaltiot ovat toteuttaneet erilaisia toimenpiteitä, joilla suojellaan vesiympäristöjä torjunta-aineiden käytöltä, mutta useimmista kansallisista toimintasuunnitelmista puuttuvien mitattavien tavoitteiden vuoksi on vaikea arvioida saavutettua edistymistä.

Kaksikymmentäseitsemän toimintasuunnitelmaa sisältää tästä huomattavan tarkkoja tietoja, ja vain Ranskan suunnitelmasta tiedot puuttuvat. Toimet kattavat useita eri alueita. Torjunta-aineiden levittämisen osalta toimenpiteet sisältävät tuulikulkeumaa vähentävän teknologian käyttöä ja kieltoja, jotka koskevat ruiskujen täyttämistä vesistöistä. Saatavilla on myös taloudellisia kannustimia, esimerkiksi maatalouden ympäristöohjelmissa vesistöjen reuna-

[33] Espanja, Kroatia, Ruotsi, Alankomaat, Unkari ja Malta.

alueiden puskurivyöhykkeiden perustamiseen, pääomatukea matalapainesuuttimien hankintaan ja tukea biopetien rakentamiseen ruiskujen pesuveden sitomista varten. Näiden toimenpiteiden kattavuus on kuitenkin useimmissa jäsenvaltioissa erittäin rajallinen. Muut toimenpiteet liittyvät koulutukseen ja tiedon siirtämiseen. Vaikka jäsenvaltioilla on käytössä useita erilaisia toimenpiteitä tällä alueella, kuten edellä on kuvattu, vahvistetut tavoitteet ja aikataulut liittyvät toimien toteuttamiseen esimerkiksi vesistöjen lähialueiden puskurivyöhykkeillä tai joissakin jäsenvaltioissa olemassa olevien veden laatustandardien saavuttamiseen muun lainsäädännön puitteissa.

Kuten Euroopan maataloutta ja kestävää vesihuoltoa koskevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa[34] korostetaan, torjunta-aineiden kestävää käyttöä koskeva direktiivi on tärkeä väline, jonka avulla voidaan saavuttaa vesipolitiikan puitedirektiivin 2000/60/EY[35] vesien hyvää tilaa koskevat tavoitteet. Tästä huolimatta jäsenvaltioiden tavoitteet ja aikataulut vesiympäristöjen suojeluun eivät liity aina nimenomaisesti direktiivin 2000/60/EY ympäristötavoitteisiin. Jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön ympäristönvalvontaohjelmia direktiivin 2000/60/EY ja direktiivin 2006/118/EY[36] mukaisesti pohjaveden osalta, direktiivin 2008/105/EY[37] mukaisesti pintavesien ympäristönlaatunormien osalta ja direktiivin 1998/83/EY[38] mukaisesti juomaveden osalta. Valvontaohjelmien ja niihin liittyvien indikaattoreiden ja tavoitteiden on koskettava useita osa-alueita, kuten eliöstöä ja/tai sedimenttiä, jotta se kuvastaisi biokertyvien yhdisteiden aiheuttamia riskejä asianmukaisesti. Vedenlaadun seurannan tulokset osoittavat, että eri lähteistä kertyvät torjunta-aineet heikentävät vesistöjen tilaa entisestään 16 jäsenvaltiossa ja vaikuttavat haitallisesti 20 prosenttiin pohjavesistä ja 16 prosenttiin joista ja jokisuiden vaihettumisalueista, jotka on Euroopan ympäristökeskuksen raportissa nro 8/2012 ”European waters - assessment of status and pressures”[39,40] luokiteltu kemialliselta tilaltaan heikoiksi.

Vastauksissaan vuoden 2016 kyselytutkimukseen jäsenvaltiot ilmoittivat komissiolle, että vuosien 2014 ja 2015 aikana tutkittiin torjunta-ainejäämiä yli miljoonasta vesinäytteestä. Tätä voidaan verrata 84 000 elintarvikenäytteeseen, joista analysoitiin torjunta-ainejäämiä vuonna 2015. Vesinäytteitä otettiin pintavesistä, pohjavesistä ja juomavedestä. Useimmat näytteet otettiin juomavedestä, ja niistä saatujen tulosten mukaan EU:n direktiivillä 1998/83/EY asetettujen laillisten rajojen noudattaminen on korkealla tasolla (99 % näytteistä). Tästä huolimatta näytteitä otetaan aina tarvittavan torjunta-aineiden poistokäsittelyn jälkeen.

---

[34] SWD(2017) 153 final:, https://circabc.europa.eu/sd/a/abff972e-203a-4b4e-b42e-a0f291d3fdf9/SWD_2017_EN_V4_P1_885057.pdf

[35] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista, EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1–73.

[36] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/118/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, pohjaveden suojelusta pilaantumiselta ja huononemiselta, EUVL L 372, 27.12.2006, s. 19–31.

[37] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristönlaatunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta, EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84–97.

[38] Neuvoston direktiivi 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta, EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32–54.

[39] https://www.eea.europa.eu/publications/european-waters-assessment-2012

[40] Näissä luvuissa on todennäköisesti aliarvioitu torjunta-aineiden vuoksi riskialttiina olevien jokien ja jokisuiden vaihettumisalueiden osuus. Tämä johtuu siitä, että ensimmäisten vesipiirin hoitosuunnitelmien raportointitavan vuoksi kyseisenä ajankohtana ei ollut mahdollista määritellä tarkasti sitä pintavesistöjen osuutta, jolle erityisiksi haitallisiksi aineiksi määritetyt torjunta-aineet aiheuttavat riskin. Komission toinen vesipiirin hoitosuunnitelmien (2016–2021) arviointi on parhaillaan käynnissä, ja päivitetyt luvut tulevat saataville vuoden 2018 aikana.

Niissä jäsenvaltioissa, joissa vierailtiin vuonna 2017, ympäristövalvontaohjelmissa analysoitujen torjunta-aineiden valikoima vaihteli jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä. Saksa, Alankomaat ja Tanska ovat asettaneet säännösten noudattamista koskevia selkeitä tavoitteita, mikä auttaa viranomaisia arvioimaan edistymistä ja esittämään siitä näyttöä. Useilla Italian alueilla valvottiin myös muita aineita kuin vesipolitiikan puitedirektiivissä lueteltuja ensisijaisia aineita. Puolassa valvottiin kuitenkin ainoastaan EU:n ensisijaisia aineita. Sekä Saksassa että Tanskassa pohjavedestä löydetyt torjunta-aineet olivat lähinnä sellaisia pysyviä kasvinsuojeluaineita, joita ei enää hyväksytä, pidetä kaupan tai käytetä EU:ssa.

3.7. TORJUNTA-AINEIDEN KÄYTÖN VÄHENTÄMINEN TIETYILLÄ ALUEILLA

Direktiivin 12 artiklassa jäsenvaltioita edellytetään varmistamaan, että torjunta-aineiden käyttö minimoidaan tai kielletään kokonaan tietyillä alueilla. Nämä sisältävät suuren yleisön tai herkkien väestöryhmien käyttämät alueet, suojelualueet ja äskettäin käsitellyt alueet, joita maataloustyöntekijät käyttävät. Vaatimuksena on, että on käytettävä asianmukaisia riskinhallintatoimenpiteitä ja harkittava ensisijaisesti vähäriskisten torjunta-aineiden ja biologisten torjuntakeinojen käyttöä.

Komissio tunnustaa jäsenvaltioiden suorittamat laajamittaiset toimenpiteet torjunta-aineiden käytön vähentämiseksi tietyillä alueilla ja näistä toimenpiteistä aiheutuneet positiiviset vaikutukset, mutta huomauttaa myös, että useimmilta jäsenvaltioilta puuttuvat tätä koskevat mitattavat tavoitteet.

Kansallisissa toimintasuunnitelmissaan 26 jäsenvaltioita[41] kuvaa toimenpiteitä, joilla torjunta-aineiden käyttö julkisilla alueilla voidaan minimoida, mutta useimmissa niistä ei määritetä käyttöä koskevia tavoitteita julkisille alueille. Tästä huolimatta joitakin hyviä käytäntöjä pantiin merkille, kuten Tanskan osalta, jolla on kokonaismäärää koskeva vähentämistavoite. Lisäksi Tanska on asettamassa torjunta-ainekiintiöitä jokaiselle golfkentälle. Muilla julkisilla alueilla tavoitteena on vähentää torjunta-aineiden käyttöä vaiheittain. Ainoastaan Latvian, Maltan, Espanjan ja Italian kansalliset toimintasuunnitelmat sisältävät erityistoimenpiteitä, jotka koskevat hiljattain käsiteltyjä alueita maataloustyöntekijöiden suojaamiseksi.

Vastauksissaan vuoden 2016 kyselytutkimukseen 26 jäsenvaltioita[42] ilmoitti, että ne ovat kieltäneet tai rajoittaneet torjunta-aineiden käyttöä suojelualueilla (sekä direktiivissä 2000/60/EY että direktiiveissä 79/409/ETY[43] ja 92/43/ETY[44] tarkoitetuissa merkityksissä). Vuoden 2017 tiedonhankintamatkojen aikana komissio näki esimerkkejä rajoituksista, joita jäsenvaltioissa on asetettu: Puola on kieltänyt haitallisten, myrkyllisten tai erittäin myrkyllisten torjunta-aineiden käytön julkisilla alueilla, kuten leikkipuistoissa sekä alakoulujen ja päiväkotien alueilla ilman mahdollisuutta poikkeuksiin. Muut jäsenvaltiot ovat kieltäneet glyfosaattia sisältävien torjunta-aineiden käytön muilla kuin maatalousalueilla

[41] Romanian ja Portugalin suunnitelmissa ei viitata tällaisiin toimenpiteisiin.
[42] Irlanti ja Yhdistynyt kuningaskunta eivät antaneet vastausta.
[43] Neuvoston direktiivi 79/409/ETY, annettu 2 päivänä huhtikuuta 1979, luonnonvaraisten lintujen suojelusta, EYVL L 103, 25.4.1979, s. 1–18.
[44] Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta, EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7–50.

(esimerkiksi Italia) tai kansallispuistoissa ja luonnonsuojelualueilla (esimerkiksi Saksa). Saksassa kahden vuoden aikana on myönnetty ainoastaan 17 poikkeusta torjunta-aineiden käyttöön julkisilla alueilla. Tanska ilmoitti, että torjunta-aineiden käyttö julkisilla alueilla on vähentynyt 90 prosentilla vuodesta 1995.

3.8. TORJUNTA-AINEIDEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Direktiivin 13 artiklassa vaaditaan jäsenvaltioita varmistamaan, ettei torjunta-aineiden käsittely tai varastointi eikä niiden pakkausten ja jäännösten käsittely vaaranna ihmisten terveyttä eikä ympäristöä.

Vaikka lähes jokaisessa jäsenvaltiossa on olemassa järjestelmät torjunta-aineiden käsittelyn ja varastoinnin valvomiseksi, niiden tehokkuutta ei aina voida arvioida mitattavien tavoitteiden puuttumisen vuoksi.

Kansallisissa toimintasuunnitelmissa tämä näkökohta on yleisesti huomioitu, mutta ainoastaan Italian suunnitelmassa käsitellään kaikkia direktiivin vaatimuksia, toisin sanoen torjunta-aineiden varastointia, käsittelyä, laimentamista ja sekoittamista ennen käyttöä, pakkausten käsittelyä, jäännösten ja säiliöihin jääneiden seosten hävittämistä sekä käytetyn kaluston puhdistamista. Aloitteisiin, jotka liittyvät tyhjien torjunta-ainesäiliöiden hävittämiseen, viitataan 18 suunnitelmassa, minkä vuoksi se on kaikkein yleisin tällä alueella ehdotettu toimi. Yhdeksässä suunnitelmassa viitataan varastointistandardeihin. Muut suunnitelmissa kuvatut toimet sisältävät varastointistandardit, levityskaluston puhdistamisen sekä vanhojen rekisteröimättömien torjunta-aineiden/jäännösten hävittämisen.

Komissio arvioi näiden vaatimusten täytäntöönpanoa 19 jäsenvaltioissa vuosina 2012–2014 tehdyissä tarkastuksissa. Tarkastusten ajankohtana 15 jäsenvaltiota oli hyväksynyt toimenpiteitä, jotka koskevat torjunta-aineiden käsittelyä ja varastointia, kuten niiden pakkausten ja jäännösten keräämistä ja hävittämistä. Pakkausten ja jäännösten kerääminen, kuljetus ja turvallinen hävittäminen oli annettu hyväksyttyjen yritysten tehtäväksi, neljässä jäsenvaltioissa tämä tapahtui viranomaisten ja torjunta-aineteollisuuden yhteistyönä. Jäsenvaltiot täydensivät kansallisen lainsäädäntönsä täytäntöönpanoa torjunta-aineiden turvallisen käsittelyn ja varastoinnin osalta tekemällä tarkastuksia varastotiloihin.

Vastauksissaan vuoden 2016 kyselytutkimukseen 25 jäsenvaltioita[45] ilmoitti, että ne ovat ottaneet käyttöön järjestelmiä kasvinsuojeluaineiden tyhjien säiliöiden ja pakkausten keräämiseen ja turvalliseen hävittämiseen. Nämä järjestelmät kattoivat 21 jäsenvaltiossa myös vanhentuneiden ja käytöstä poistettujen torjunta-aineiden ja niiden jäännösten keräämisen ja turvallisen hävittämisen. Viisitoista jäsenvaltioita on ottanut käyttöön hyväksymisjärjestelyjä, jotka koskevat valmistajien ja jakelijoiden torjunta-aineiden varastotiloja.

3.9. INTEGROITU TORJUNTA

Integroitu torjunta määritellään direktiivin 3 artiklassa. Direktiivin 14 artiklan 4 kohdassa jäsenvaltioita vaaditaan kuvaamaan kansallisissa toimintasuunnitelmissaan, kuinka ne varmistavat, että kaikki ammattimaiset käyttäjät noudattavat integroidun torjunnan yleisperiaatteita 1. tammikuuta 2014 alkaen. Lisäksi asetuksen (EY) N:o 1107/2009 55

[45] Kreikassa ei ole tyhjien pakkausten ja säiliöiden keräysjärjestelmää, ja Bulgaria ja Yhdistynyt kuningaskunta eivät antaneet tätä koskevaa vastausta.

artiklassa säädetään, että torjunta-aineiden asianmukainen käyttö edellyttää direktiivin säännösten ja erityisesti integroitua torjuntaa koskevien vaatimusten noudattamista.

Mitä integroitu torjunta on?

- Integroitu torjunta on yhdessä luonnonmukaisen viljelyn edistämisen kanssa yksi vähän torjunta-aineita käyttävän torjunnan työkaluista.
- Integroidussa torjunnassa on integroitu lähestymistapa kasville haitallisten eliöiden ehkäisemiseen ja/tai poistamiseen käyttämällä kaikkea saatavilla olevaa tietoa sekä kaikkia työkaluja ja kasvinsuojelumenetelmiä.
- Integroidun torjunnan tavoitteena on pitää torjunta-aineiden käytön ja muiden toimenpidemuotojen määrä siinä tasossa, joka on taloudellisesti ja ekologisesti perusteltavissa ja joka vähentää ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvaa riskiä.
- Kestävät, luonnonmukaiset, fysikaaliset ja muut kuin kemialliset menetelmät on asetettava etusijalle kemiallisiin menetelmiin nähden, jos niillä voidaan torjua tuholaisia tyydyttävästi.

Jäsenvaltioiden on kehitettävä selkeästi määritellyt kriteerit, jotta ne voivat arvioida järjestelmällisesti, onko integroidun torjunnan kahdeksan periaatetta pantu täytäntöön, ja ryhtyä tarvittaviin täytäntöönpanon valvontatoimiin, jos näin ei ole. Tällaisilla työkaluilla voitaisiin varmistaa, että saavutetaan direktiivissä määritelty integroidun torjunnan tavoite, joka on riippuvuuden vähentäminen torjunta-aineista.

Integroidun torjunnan kahdeksan yleisperiaatetta on määritelty direktiivin liitteessä III. Sitä, kuinka näitä periaatteita on tarkoitus soveltaa käytännössä, ei kuitenkaan ole tarkasti määritelty. Osittain siksi, että EU:n maataloudessa on ilmaston, kasvatettavien viljelykasvien ja tuotantomenetelmien osalta suurta vaihtelua, ja osittain toissijaisuusperiaatteesta johtuvan vaihtelun vuoksi integroidun torjunnan kahdeksan periaatetta on pantu täytäntöön eri tavoilla ammattimaisten torjunta-aineiden käyttäjien keskuudessa. Jäsenvaltiot tukevat luonnonmukaista maataloutta myös jatkossa vähän torjunta-aineita käyttävänä järjestelmänä, ja luonnonmukaisten tilojen määrä on jatkanut kasvuaan. Luonnonmukaisesti viljellyn alan osuus EU:ssa oli 6,2 prosenttia maatalousmaan kokonaismäärästä vuonna 2015.

Kansallisissa toimintasuunnitelmissaan jäsenvaltiot ilmoittavat, että niillä on käytössä erilaisia kokonaisvaltaisia toimenpiteitä integroidun torjunnan täytäntöönpanon edistämiseksi. Kahdessakymmenessäneljässä jäsenvaltiossa[46] on käytössä julkisesti rahoitettuja järjestelmiä tuholaisten ja tautien torjunnan ennusteiden, varoitusten ja varhaisten diagnoosien tekoon sekä määriteltyjä taloudellisia kynnysarvoja merkittävien tuholaisten osalta auttamaan viljelijöitä päätöksenteossa. Tätä tarkoitusta varten virallisilla verkkosivuilla on käytettävissä tietoteknisiä työkaluja. Kaksitoista jäsenvaltioita on perustanut integroidun torjunnan mallitilojen verkostoja kehittämään paikallisiin ilmasto-olosuhteisiin ja kasvatettaville viljelykasveille sopivia integroidun torjunnan tekniikoita ja jakamaan niistä tietoa. Lisäksi ammattimaisilla käyttäjillä on mahdollisuus käyttää laajaa integroidun torjunnan ohjeistoa, jonka ovat koonneet ammattilaisryhmiä edustavat palvelut ja järjestöt. Jäsenvaltioiden

[46] Yhdistynyt kuningaskunta ei jättänyt vastausta, eikä Alankomaissa ollut julkisesti rahoitettua järjestelmää käytössä. Kypros ja Malta.

edellytetään sisällyttävän integroidun torjunnan yleisperiaatteet maatilojen neuvontajärjestelmäänsä asetuksen (EU) N:o 1306/2013[47] 12 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti. Jäsenvaltiot korostivat, että viralliset neuvontapalvelut, jotka ovat kaupallisista intresseistä riippumattomia, ovat integroidun torjunnan täytäntöönpanolle erittäin tärkeitä.

Komissio ja jäsenvaltiot ovat rahoittaneet yhdessä ENDURE-verkoston[48], joka kokoaa yhteen maatalouden tutkimusta ja opetusta ja jakaa tietoa ja jossa on integroituun torjuntaan liittyvä erityispainotus. Komissio on tukenut Euroopan unionin seitsemännestä puiteohjelmasta C-IPM-hanketta[49] foorumin luomiseksi integroitua torjuntaa koskevaa tutkimusta ja prioriteettien määrittämistä varten, jotta olemassa olevia tutkimusaloitteita voidaan liittää toisiinsa ja ehdottaa uutta tutkimusta. Komissio on rahoittanut suurta määrää muita tutkimushankkeita[50]. Kaksi EU:n integroidun torjunnan työpajaa järjestettiin vuosina 2014 ja 2016 Saksassa yhteistyössä Saksan viranomaisten kanssa. Komissio järjestää vuodesta 2018 alkaen BTSF-ohjelman puitteissa koulutusta integroidun torjunnan täytäntöönpanosta jäsenvaltioiden asiantuntijoille.

Jäsenvaltiot eivät ole muuntaneet integroidun torjunnan periaatteita velvoittaviksi ja mitattaviksi kriteereiksi. Niiden näkökulmasta integroitu torjunta on työkalu viljelijöiden kouluttamiseen, eikä niillä ole käytössään menetelmiä, joilla integroidun torjunnan periaatteiden noudattamista voisi arvioida. Vaikka jäsenvaltiot käyttävät useita toimenpiteitä, joilla integroidun torjunnan käyttöä voidaan edistää, tämä ei välttämättä varmista sitä, että käyttäjät toteuttavat integroidun torjunnan tekniikoita käytännössä. Viljelijät ovat taloudellisia toimijoita, ja vaikka integroidun torjunnan tekniikat ovat kestäviä pitkän aikavälin tarkastelussa, lyhyemmällä aikavälillä integroidusta torjunnasta voi aiheutua taloudellista riskiä. Esimerkiksi maissin tai vehnän kasvattaminen monokulttuurisesti voi vaikuttaa houkuttelevalta taloudellisista syistä. Lyhyen aikavälin lähestymistapa maankäyttöön aiheuttaa kuitenkin merkittäviä riskejä pitkän aikavälin kustannuksiin, esimerkiksi tuholaiskantojen tai rikkakasvien määrän kasvamisen takia. Viime kädessä monokulttuuri voi aiheuttaa biologisen monimuotoisuuden vähenemistä, maaperän eroosiota ja jopa aavikoitumista. Esimerkkinä lyhyen aikavälin lähestymistavasta Romania myönsi kiireellisen hyväksynnän neonikotinoidien käytölle siementen käsittelyyn määrittelemättömällä maissinviljelyalueella tutkimatta viljelykierron mahdollisuutta vaihtoehtoisena toimenpiteenä.

Vuonna 2017 jäsenvaltioihin suuntautuneiden tiedonhankintamatkojensa aikana komissio sai esimerkkejä siitä, kuinka integroidun torjunnan täytäntöönpanoa arvioidaan. Useissa tapauksissa arviointi perustui viljelijöiden omaan arviointiin. Kävi ilmi, että integroidun torjunnan käytäntöjä oli pantu täytäntöön laajemmin vihannesten tuotannossa, kasvihuoneissa ja taimitarhoilla kuin peltoaloilla. Lisäksi integroidun torjunnan täytäntöönpanon todentaminen tapahtuu vapaaehtoisten ohjelmien ja yksityisten hyviä maatalouskäytäntöjen normeja koskevien sertifiointien kautta.

[47] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 549–607.

[48] http://www.endure-network.eu/endure

[49] http://c-ipm.org/

[50] Seitsemäs puiteohjelma: CO-FREE, TEAMPEST, BIOCOMES, SharCo, DROPSA, Fruit Breedomics, EU-Berry, INNOVINE, MARS EUPHOROS, VALORAM, PRATIQUE, ISEFOR, QBOL, Q-Detect, TESTA; Horisontti 2020: EUCLID, EMPHASIS, BLOSTER: http://cordis.europa.eu/projects/home_en.html

Kaikissa kuudessa vierailluissa jäsenvaltiossa viranomaiset totesivat, että niiden mielestä joitakin integroidun torjunnan tekniikoita, kuten viljelykiertoa, siementen ja istutusaineistojen asianmukaista valintaa ja asianmukaisten viljelytekniikoiden käyttöä, voitaisiin ottaa käyttöön laajemmin. Tanskassa tehty tutkimus tuki tätä näkemystä osoittamalla, että vaikka tietoisuus integroidun torjunnan tekniikoista on lisääntynyt viljelijöiden keskuudessa, näiden tekniikoiden varsinainen soveltaminen on lisääntynyt vain vähäisissä määrin. Alankomaiden tekemä analyysi osoitti, että viljelijät käyttävät integroidun torjunnan periaatteita yleisesti, mutta mitään integroidun torjunnan yleisistä periaatteista ei ole hyödynnetty täysimääräisesti.

Jäsenvaltiot korostivat sitä, että vähäriskisten ja muiden kuin kemiallisten torjunta-aineiden riittämätön saatavuus on esteenä integroidun torjunnan kehittämiselle. Vähäriskisten ja muiden kuin kemiallisten valmisteiden rekisteröintiä koskevat kannustimet on kuitenkin mainittu vain muutamissa kansallisissa toimintasuunnitelmissa. Tästä syystä vähäriskisten ja muiden kuin kemiallisten torjunta-aineiden hyväksyntä ja käytön edistäminen ovat tärkeitä toimenpiteitä vähän torjunta aineita käyttävän torjunnan tukemisessa. Kolmessa jäsenvaltiossa[51] muiden kuin kemiallisten tehoaineiden osuus torjunta-aineissa verrattuna kaikkiin tehoaineisiin hyväksytyissä torjunta-aineissa oli vuonna 2015 korkea, yli 10 prosenttia.

3.10. RISKI-INDIKAATTORIT

Torjunta-aineiden käytöstä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien ja haitallisten vaikutusten vähentämisessä saavutetun edistymisen mittaamiseksi direktiivin 15 artiklassa vaaditaan, että vahvistetaan yhdenmukaistetut riski-indikaattorit. Lisäksi siinä annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus jatkaa olemassa olevien kansallisten indikaattoreiden käyttöä tai hyväksyä muita asianmukaisia lisäindikaattoreita.

Komissio on ilmoittanut jäsenvaltioille, että se järjestää neuvotteluita selvittääkseen, voidaanko yhdenmukaistettujen riski-indikaattoreiden kehittämisestä saavuttaa yksimielisyys syrjäyttämättä täydentäviä kansallisia indikaattoreita.

Tähän mennessä komissio ei ole vahvistanut koko EU:n kattavia yhdenmukaistettuja riski-indikaattoreita. Vaikka komissio on viime aikoina havainnut tiettyjä puutteita torjunta-aineita koskevien tilastojen saatavuudessa ja laadussa[52], sillä useita niistä ei voida käyttää niiden luottamuksellisuudesta tai lainsäädännön asettamista rajoituksista johtuen, saadut kokemukset osoittavat, että riskin mittaaminen on monimutkaista, ja EU-tasolla saatavilla olevien tietojen vuoksi tuloksia ei voida saavuttaa yksinkertaisesti tarkastelemalla kasvinsuojeluaineiden kokonaismyyntiä. Tämä johtuu siitä, että torjunta-aineiden aiheuttamat riskit vaihtelevat useista tekijöistä riippuen ja erityisesti tehoaineiden ainesosien vuoksi, mutta myös sen mukaan, kuinka torjunta-aineita käytetään.

Yhdenmukaistettujen riski-indikaattoreiden puuttuessa jäsenvaltiot käyttävät edelleen olemassa olevia riski-indikaattoreitaan, kuten joissakin kansallisissa toimintasuunnitelmissa on kuvattu. Esimerkiksi Tanska on kehittänyt torjunta-aineiden kuormitusindikaattorin, jossa lasketaan mahdollista ympäristökuormitusta ja ihmisten terveydelle aiheutuvaa kuormitusta

[51] Itävalta, Italia ja Ruotsi.

[52] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle torjunta-aineita koskevista tilastoista 25 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1185/2009 täytäntöönpanosta, COM(2017) 109 final.

yksittäisten markkinoilla olevien torjunta-aineiden osalta niiden toksikologisen luokituksen perusteella.

3.11. VÄHÄRISKISET TUOTTEET

Direktiivin 14 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet vähän torjunta-aineita käyttävän tuholaistorjunnan edistämiseksi antaen aina kun se on mahdollista etusija muille kuin kemiallisille menetelmille, niin että torjunta-aineiden ammattimaiset käyttäjät siirtyvät sellaisiin käytänteisiin ja tuotteisiin, joista aiheutuu vähäisin riski ihmisten terveydelle ja ympäristölle.

Komissio toteuttaa toimenpiteitä vähäriskisten torjunta-aineiden saatavuuden lisäämiseksi.

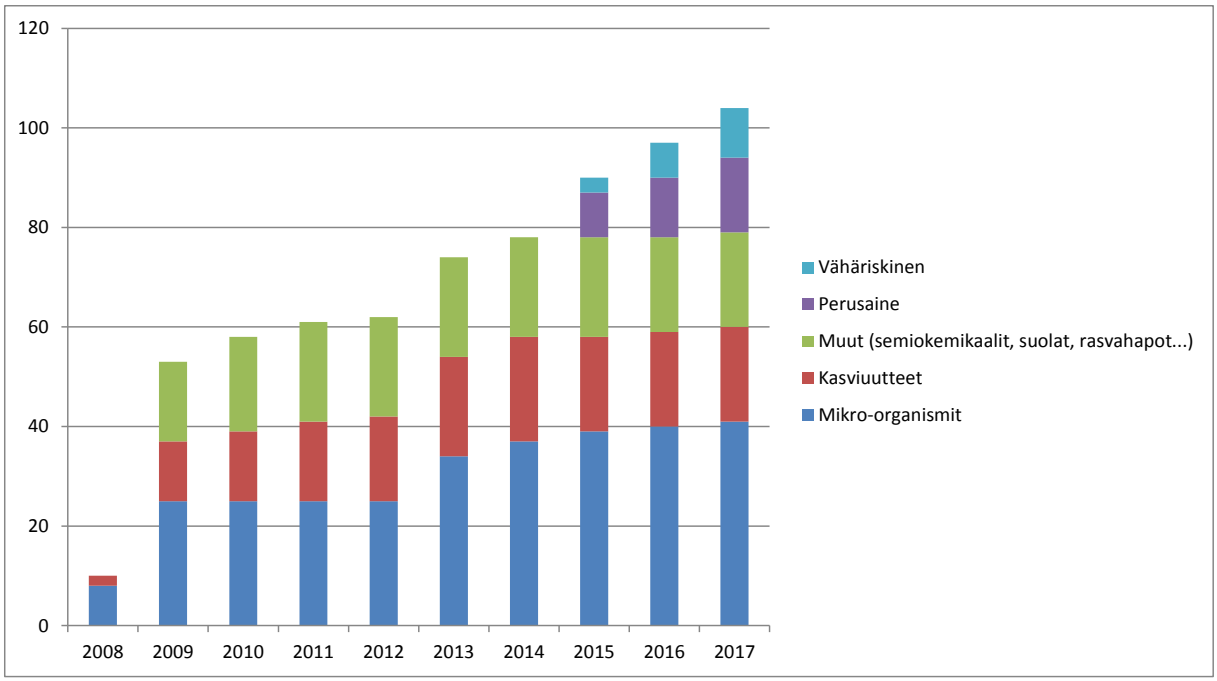
Kun aineet on tunnistettu vähäriskisiksi, voidaan soveltaa asetuksessa (EY) N:o 1107/2009 säädettyjä niitä koskevia kannustimia. Nämä sisältävät pidemmän 15 vuoden hyväksyntäajan (tavanomaisen 10 vuoden sijaan), pidemmän tietojen suoja-ajan ja nopeutetun hyväksyntämenettelyn vähäriskisille kasvinsuojeluaineille (120 päivää yhden vuoden sijaan).

Jotta vähäriskisten tuotteiden saatavuutta voidaan parantaa, komissio on asettanut mahdollisten vähäriskisten aineiden arvioinnin ensisijaiseksi käynnissä olevassa arviointiohjelmassa[53]. Asetuksen (EU) 2017/1432 hyväksymisen jälkeen komissio selvensi vähäriskisten aineiden tunnistamista ja hyväksymistä koskevia olemassa olevia kriteereitä[54]. Tällä hetkellä lähes 500 aineen kokonaismäärästä ainoastaan kymmenen ainetta on hyväksytty vähäriskisiksi. On kuitenkin arvioitu, että niiden aineiden joukossa, jotka on hyväksytty direktiivin 91/414/ETY mukaisesti, on todennäköisesti yli 70 ainetta, jotka ovat uusien hyväksyttyjen vähäriskisyyttä koskevien kriteerien mukaisia. Seuraavien kolmen vuoden aikana nämä aineet arvioidaan uudestaan, jotta niiden hyväksyntä voidaan uusia, ja tämä lisää mahdollisesti vähäriskisten aineiden kokonaismäärää.

Vähäriskisten tuotteiden lisäksi asetus (EY) N:o 1107/2009 sisältää myös perusaineita koskevia säännöksiä. Nämä ovat esimerkiksi elintarvikeyhdisteitä, joita käytetään tyypillisesti muihin tarkoituksiin kuin kasvinsuojeluun, kuten etikkaa. Ne ovat alkuperältään pääosin biologisia/luonnollisia, ja niitä käytetään usein luonnonmukaisessa viljelyssä. Tällä hetkellä hyväksyttyjä perusaineita on 15, ja komissio ja jäsenvaltiot ovat aktiivisesti mukana laajentamassa hyväksyttyjen aineiden määrää. Muita niin kutsuttuja biologisia torjunta-aineita, kuten hyödyllisiä hyönteisiä tai sukkulamatoja voidaan käyttää vaihtoehtoisina torjuntatekniikoina, eivätkä ne kuulu asetuksen (EY) N:o 1107/2009 soveltamisalaan.

[53] Komission täytäntöönpanopäätös, annettu 28 päivänä syyskuuta 2016, työohjelman laatimisesta sellaisten tehoaineiden, joiden hyväksynnän voimassaolo päättyy vuonna 2019, 2020 tai 2021, hyväksynnän uusimista koskevien hakemusten arvioimiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 mukaisesti, EUVL C 357, 29.9.2016, s. 9–11.

[54] Komission asetus (EU) 2017/1432, annettu 7 päivänä elokuuta 2017, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 muuttamisesta vähäriskisten tehoaineiden hyväksymiskriteerien osalta, EUVL L 205, 8.8.2017, s. 59–62.

Kaavio 2: EU:n hyväksymien vaihtoehtoisten aineiden määrän lisääntyminen

Komissio tukee myös tutkimustensa ja innovaatio-ohjelmiensa kautta edelleen laajasti eri kasvinsuojelututkimuksia tunnistaakseen uusia vähäriskisiä tuotteita ja biologisen torjunnan tekniikoita[55].

4. PÄÄTELMÄT

Merkittävää lainsäädäntöä ja tukitoimenpiteitä on ollut käytössä Euroopan unionissa jo yli 20 vuoden ajan, jotta maatalouden torjunta-aineiden käyttö olisi turvallista, rajoitettua ja tarkkaa. Direktiivi antaa mahdollisuuden vähentää torjunta-aineiden käytöstä syntyviä riskejä merkittävästi. Ennen kuin jäsenvaltiot panevat sen täytäntöön laajamittaisemmin, nämä parannukset ovat kuitenkin rajallisia ja riittämättömiä niiden ympäristön ja terveyden parantamista koskeviin tavoitteisiin nähden, joihin direktiivillä tähdätään. Kansalliset toimintasuunnitelmat, joissa on selkeät mitattavat tavoitteet, voivat auttaa jäsenvaltioita osoittamaan asukkailleen, että ne ovat panneet direktiivin asianmukaisesti täytäntöön ja toteuttaneet jopa sitä laajempia toimia ehdottamalla innovatiivisia tapoja, joilla torjunta-aineisiin liittyviä riskejä voidaan vähentää.

4.1 Kansalliset toimintasuunnitelmat ja direktiivin täytäntöönpano

Kansalliset toimintasuunnitelmat ovat se keino, joilla jäsenvaltiot vahvistavat tavoitteet ja toimet, joilla ne pyrkivät direktiivin tavoitteiden saavuttamiseen. Toimintasuunnitelmien voidaan katsoa edustavan merkittävää askelta kohti torjunta-aineiden kestävää käyttöä. Jäsenvaltiot tarkistavat parhaillaan ensimmäisiä suunnitelmiaan, ja täytäntöönpanon kokonaiskuva selkenee vasta, kun suunnitelmat on tarkistettu.

[55] Esimerkiksi seuraavia seitsemännen puiteohjelman hankkeita:
AGROCOS (http://cordis.europa.eu/project/rcn/94701_en.html),
PURE (http://cordis.europa.eu/project/rcn/98869_en.html),
CO-FREE (http://cordis.europa.eu/project/rcn/101750_en.html),
BIOCOMES (http://cordis.europa.eu/project/rcn/111189_en.html),
Prolarix (http://cordis.europa.eu/project/rcn/110948_en.html).

Merkittävästä edistymisestä huolimatta tästä kertomuksesta käy ilmi, että useilla suunnitelmien osa-alueilla on merkittäviä puutteita, esimerkiksi lentolevitysten, yleisölle tiedottamisen, myrkytystapauksia koskevien tietojen keräämisen ja vesiympäristön suojelutoimenpiteiden osalta. Integroitu torjunta on yksi direktiivin kulmakivistä, minkä vuoksi on erityisen huolestuttavaa, etteivät jäsenvaltiot ole vielä asettaneet selkeitä tavoitteita ja varmistaneet niiden täytäntöönpanoa, esimerkiksi maanhoitotekniikoiden, kuten viljelykierron, laajemman käytön osalta. Jäsenvaltioiden on tarpeen parantaa suunnitelmiensa laatua ensisijaisesti vahvistamalla määritellyt ja mitattavat tavoitteet ja indikaattorit torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten pitkän aikavälin vähentämisstrategiaa varten. Nämä parannukset on sisällytettävä tarkistettuihin toimintasuunnitelmiin, ja niiden avulla jäsenvaltiot voivat jatkuvasti seurata täytäntöönpanon edistymistä ja muuttaa strategiaa tarpeen mukaan.

Komissio on ottanut yhteyttä niihin jäsenvaltioihin, joiden suunnitelmissa tai niiden täytäntöönpanossa on havaittuja puutteita, muistuttaakseen niitä niiden velvollisuuksista ja tämän direktiivin täytäntöönpanon merkityksestä. Kuuden vuonna 2017 jäsenvaltioihin suuntautuneen tiedonhankintamatkan perusteella komissio jatkaa kansallisten toimintasuunnitelmien arvioimista ja valvoo direktiivin täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa tarkastusten, muiden toimien ja seurantatoimien avulla varmistaakseen, että direktiivin tavoitteet saavutetaan. Tarvittaessa komissio harkitsee rikkomismenettelyn käynnistämistä.

4.2 Komission jäsenvaltioita tukevat toimet

Neuvostolle toimittamassaan kertomuksessa kestävän kasvinsuojelun asiantuntijaryhmä, joka asetettiin Alankomaiden puheenjohtajakaudella, esitti täytäntöönpanosuunnitelman vähäriskisten kasvinsuojelutuotteiden saatavuuden lisäämiseksi ja integroidun torjunnan täytäntöönpanon nopeuttamiseksi jäsenvaltioissa[56]. Neuvosto vahvisti tämän suunnitelman kesäkuussa 2016. Yksi ehdotetuista täydentävistä toimista oli, että komission tulisi kehittää direktiiviä koskevia verkkosivuja verkkoportaaliksi, jossa on linkit tällä hetkellä saatavilla olevaan tietoon integroidusta torjunnasta EU- ja jäsenvaltiotasolla. Tämä kehitystyö on edistynyt hyvin. Komission kuutta direktiivin täytäntöönpanoon liittyvää tiedonhankintamatkaa koskeva tuleva kertomus julkaistaan myös tällä sivustolla.

Vaikka jäsenvaltioilla on yleisesti käytössä järjestelmiä, joiden avulla ne keräävät tietoja akuuteista torjunta-ainemyrkytyksistä, niiden on parannettava ilmoitettujen tietojen tarkkuutta. Järjestelmiä, joissa vastaavia tietoja kerättäisiin kroonisista myrkytyksistä, ei ole kehitetty laajamittaisesti. On olennaisen tärkeää, että jäsenvaltiot kehittävät ja ylläpitävät työperäiseen torjunta-ainemyrkytykseen liittyvää valvontajärjestelmää, jotta sitä voidaan käyttää asianmukaisten ehkäisytoimenpiteiden perustana. Komissio viimeistelee torjunta-aineiden käytön vaikutusta ihmisten terveyteen ja ympäristöön koskevan valvonnan ja tutkimuksen ohjeet vuoden 2017 loppuun mennessä ja tutkii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, kuinka näitä järjestelmiä voitaisiin kehittää edelleen. Komissio harkitsee myös epäiltyjä torjunta-ainemyrkytyksiä koskevien tietojen keräämiseen tarkoitettujen järjestelmien perustamista asetuksen (EU) N:o 2017/625 24 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Kun tämä direktiivi on pantu kokonaisuudessaan täytäntöön jäsenvaltioissa ja viljelijöitä suoraan koskevat velvollisuudet on yksilöity, komissio vastaa asetuksen (EU) N:o

[56] http://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out/?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-10041-2016-ADD-1

1306/2013[57] Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteiseen lausumaan, jossa komissiota pyydetään sisällyttämään direktiivin asianmukaiset osat täydentävien ehtojen järjestelmään. Lisäksi komissio tukee samalla jäsenvaltioita sellaisten menetelmien kehittämisessä, joilla voidaan arvioida integroidun torjunnan kahdeksan periaatteen noudattamista ottaen huomioon EU:n maatalouden monimuotoisuuden ja toissijaisuusperiaatteen.

Jotta voitaisiin arvioida ihmisten terveydelle ja ympäristölle torjunta-aineiden käytöstä aiheutuvien riskien ja haitallisten vaikutusten vähentämisessä saavutettavaa edistymistä, komissio aloittaa jäsenvaltioiden kanssa työskentelyn vuoden 2017 toisella puoliskolla, jotta voitaisiin saavuttaa yhteisymmärrys yhdenmukaistettujen riski-indikaattoreiden kehittämisestä.

Komissio työskentelee myös edelleen jäsenvaltioiden kanssa tiedottamalla täytäntöönpanon hyvistä käytännöistä työryhmien ja koulutuksen välityksellä vahvistaakseen jäsenvaltioiden kestävän käytön periaatteiden ymmärrystä ja täytäntöönpanoa. Ensisijainen keino on BTSF-ohjelma.

Kun tarkistetut kansalliset toimintasuunnitelmat on hyväksytty ja komissiolla on käytössään päivitetyt tiedot, se laatii uuden kertomuksen, jossa direktiivin täytäntöönpanon tilaa voidaan arvioida kokonaisvaltaisemmin.

[57] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta, EUVL L 347/549, 20.12.2013, s. 59.